

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

Concilivm Romanvm A Sixto Pontifice, Ad Svi Expvrgationem, Indictvm Et
Congregatvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

CONCILIVM ROMANVM

A SIXTO PONTIFICE, AD SVI
EXPVRGATIONEM, INDICTVM
ET CONGREGATVM.

*Collectiones Sixti papæ, quas collegit, impetitus
a Mariniano & Basso.*

CAPITVLA SEQVENTIS PROCESSVS
HABITI CIRCA SIXTVM PAPAM III.

I. De Crescentio, quod omnes facultates suas ecclesie dereliquit, & de Octavio seruo Mariniani.	V. De Valentiniano imperatore & Sixto episcopo conuenientibus in basilica Heleniana in sefforio.
II. De Epiphano, eo quod Bassus prædia eius occupasset.	VI. De condemnatione Bassi & Mariniani.
III. De ingenuitate Epiphani.	
IV. De accusatione Sixti episcopi.	

IPSE SIXTVS COLLIGI PRÆCEPIT,
VALENTINIANO ET ANATOLIO
VIRIS CLARISSIMIS CONSVLIVS.

CAPVT I.

CAPVT I.

CRESCENTIVS quidam timens Deum, quas ex nobilitate composuerat per annos vitæ suæ, omnes facultates suas ecclesiæ reliquit, in integro fecit ecclesiã, heredemq; instituit. In qua dimisit prædium in partes Sicilia, quod nominatur Argianum, quod præstat solidos septingentos. Huic prædio proxime non longe erat prædium Mariniani. Veniens autem in urbem Romam Octavius feruus

CRESCENTIO quidam timens Deum ex nobilitate, cum poneret annos vitæ suæ, omnes facultates suas ecclesiæ reliquit. In integro fecit ecclesiam heredem atque instituit, in quibus dimisit prædium in parte Sicilia, quod nominatur Argianum, quod præstat solidos septingentos. Latus hoc prædium proxime non longe erat prædium Mariniani. Veniens autem in urbem Romam Octavius feruus

ANNO
CHRISTI
435.

Mariniani, & laudauit prædium ecclesiæ. Tunc Marinianus pergīt ad episcopum vrbis Romæ Sixtum, & cœpit, rogans, postulare ab eo fundum supradictum ecclesiæ. Respondens Sixtus episcopus vrbis Romæ, dixit: Nihil ex meis redivibus creuit ecclesiæ. Vnde, carissime fili, pauperum senecta subleuari desiderat, nec veni ecclesiam subuertere. Hoc audito, Marinianus habuit in semetipsum, & discessit ab eo.

CAP. II.

Epiphanius igitur ingenuus ex nobilibus parentibus procreatus & facultatibus. Hic nutritus fuerat, quasi in domo Bassi exconsulis. Litigies ergo inter seruum Bassi & Epiphaniū nascitur euentu. Hic venit ad Sixtum episcopū, & cœpit rogare eum, vt ingenuitas eius seruaretur per ecclesiam. Veniens autem Sixtus episcopus vrbis Romæ ad Bassum, cœperat rogare eum de ingenuitate munimento. Iratus autem Bassus, respondit ad Sixtum episcopum: Nemo enim iudicauit dominum in consilio serui. Nam & misit, & vniuersa prædia eius occupauit.

uus Mariniani, intimauit ei Mariniano, & laudauit prædium ecclesiæ. Tunc Marinianus pergīt ad episcopum vrbis Romæ Sixtum, & cœpit rogans postulare ab eo fundum supradictum ecclesiæ. Respondens Sixtus episcopus vrbis Romæ, dixit: Nihil ex meis redivibus creuit ecclesiæ. Vnde, carissime fili, pauperum senecta subleuari desiderat, & ecclesiam non subuertere. Hoc audito, Marinianus habuit in semetipsum, & discessit ab eo.

CAP. II.

Epiphanius igitur ingenuus ex nobilibus parentibus procreatus est, & facultatibus hic nutritus est, fuerat quasi in domo Bassi exconsule. Litigies ergo inter seruum Bassi & Epiphaniū nascitur. Euentus hic venit ad Sixtum, & cœpit rogare eum, vt ingenuitas eius seruaretur per ecclesiam. veniens autem Sixtus vrbis Romæ ad Bassum, cœpit rogare eum de ingenuitatis munimento. Tum iratus autem Bassus, respondit ad Sixtum episcopum: Nemo enim iudicabit dominum in consilio sequi. Nam & misit, & vniuersa prædia occupauit.

CAP. III.

Exiens autem & Sixtus episcopus, venit ad Valentinianum Augustum, & cœpit rogare eum de ingenuitate Epiphani, tantum vt chirographo Augusti munitus, per ecclesiam vindicaretur. Et cœpit studiose, sicuti decet semper, subleuare grauatos. Iratus autem Marinianus, de his quæ supradicta sunt, venit ad Bassum, dicens, quasi de malitia Sixti episcopi, & quod per Petrum audierat seruum episcopi Sixti, eo quod consecratam Chryfogotem stuprasset.

CAP. IV.

Confilio inito cœperunt ambo accusare eum apud Augustum Valentinianum, ita vt accenderetur Augustus vel mater eius furore, & suspenderunt se abinuicem a communione. Sixtus autem episcopus vrbs Romæ, sciens omnia quæ de eo ad Augustum intimabantur, & quia a communione multus populus Romanus se irrigerat, venit in basilicam beati Petri apostoli, & fecit quasi superscriptum verbum, & per Leonem diaconum populo enarrabat, dicens: Si delicta mea contra me sunt semper, probatio quare non ? & cœ-

pit

CAP. III.

Exiens autem Sixtus episcopus, venit ad Valentinianum episcopum, & cœpit rogare eum de ingenuitate Epiphani, tantum vt chirographo Augusti munitus per ecclesiam vindicaretur. Et cœpit studiose, sicut decet ecclesiam semper, subleuare gratis. Iratus autem Marinianus, de quo supradicta sunt, venit ad Bassum, dicens quasi de malitia Sixti episcopi, & quod per Petrum audierat seruum episcopi Sixti, quod consecratam Chryfogonitem stuprasset.

CAP. IV.

Confilio inito, cœperunt ambo accusare eum Valentiniano Augusto, ita vt accenderetur Augustus vel mater eius furore, & suspenderunt se abinuicem a communione. Sixtus autem episcopus vrbs Romæ, sciens omnia quæ de eo ad Augustum intimabantur, & quia a communione multus populus Romanus erigerat, venit in basilicam B. Petri apostoli, & fecit quasi superscriptum verbū, & per Leonem diaconum populo enarrabat, dicens: Sic delicta mea contra me sunt semper, probatio quare non fit? Et cœpit omnis vrbana plebs

ANNO
CHRISTI
433.

ANNO
CHRISTI
453.

pit omnis plebs vrbana clamare, vt dicta eius Augustus vel clerus vrbis Romæ probaret examine.

CAP. V.

Audito hoc, Augustus Valentinianus dixit: Pia petitio. Iussit fieri secundum dicta, & rogauit vniuersum senatum vrbis Romæ. Et Sixtus episcopus rogauit presbyteros vrbis Romæ vel clerum, nam & monasteria seruorum Dei, & federunt in vno conflictu in basilica Heleniana, quod dicitur sessorium, & coepit studiose clamans dicere ad Augustum: Intrent qui separauerunt filium a matre ecclesia, & corroborent vniuersa velamina cordis mei. Augustus autem Valentinianus tacebat. Respondit Leo diaconus, & dixit: Iusta petitio. Non abscondatur. Erant enim ibi patricii & consules isti: Paterius exconsul, Anatolius exconsul, ipse Bassus exconsul, & Marinianus patricius, Albinus patricius, Sigisbuldus patricius, Honoratus patricius, &c.

Presbyteri autem vrbis Romæ omnes quadraginta octo, diacones quinque. Introiuit enim Epiphanius presbyter, & dixit cum lacrymis: Fiat probatio, vt

Concil. Tom. 7.

CAP. V.

Audito hoc, Augustus Valentinianus dixit: Pia petitio. Et iussit fieri secundum dicta. Et rogauit vniuersum senatum vrbis Romæ. Et Sixtus episcopus rogauit presbyteros vrbis Romæ, & clerum, nam & monasteria seruorum Dei. Et federunt in vno conflictu in basilica Heleniana quæ dicitur censorium. Et coepit studiose clamans dicere ad Augustum: Intrent qui separauerunt filium a matre ecclesia, vt corroborent vniuersa velamina cordis mei. Augustus autem Valentinianus tacebat. Respondit Leo diaconus, & dixit: Iusta petitio non abscondatur. Erant ibi patricii & consules isti: Paterius exconsul, Anatolius exconsul, ipse Bassus exconsul, & Marinianus patricius, Albinus patricius, Sigisbuldus patricius, Honoratus patricius, &c.

Presbyteri autem vrbis Romæ omnes quadraginta nouem. Introiuit enim Epiphanius presbyter, & dixit cum lacrymis: Fiat probatio, vt ecclesia non ma-

C

ecclesia non maculetur. Respondit Maximus ex-
 consul, & dixit: Non licet enim aduersus pontificem
 dare sententiam. Respondit Sixtus, & dixit: Quoniam in
 meo arbitrio est iudicare, & in iudicare tamen meo non
 abscondatur veritas. Respondit Augustus Valenti-
 nianus, & dixit ad Bassum: Confitere publice vniuer-
 sas intimationes tuas, quoniam si non probaueris, eris
 obnoxius ecclesie & pontifici. Nam & damnatio tibi
 commanet. Et iterum Augustus dixit ad Maximum:
 Parens maxime iusta fuit postulatio tua. Leuauit se
 Augustus, & dedit in arbitrio Sixti episcopi iudicare
 iudicium suum. Et discesserunt cum Augusto
 omnes. Et erat sicut in pristinum munita ecclesia, ita
 vt cum gaudio & ioco discederet Valentinianus Au-
 gustus a Sixto episcopo, insultans Mariniano & Bas-
 so.

CAPVT VI.

Alia autem die fecit colligi omnes presbyteros vr-
 bis Romæ, & sedit in eodem loco, quia ibidem con-
 sistebat Augustus, & fecit cum omnibus Concilium,
 & damnauit Bassum, & Marinianum, ita vt communiõ-

culetur: Respondit Ma-
 ximus exconsul, & dixit:
 Non licet enim aduersus
 pontificem dare senten-
 tiam. Respondit Sixtus, &
 dixit: Quoniam in meo
 arbitrio est iudicare, &
 non iudicari, tamen non
 abscondatur veritas. Re-
 spondit Augustus Valenti-
 nianus, & dixit ad Bassum:
 Confitere publice vniuer-
 sas intimationes tuas, quo-
 niam si non probaueris, e-
 ris obnoxius ecclesie, &
 pontifici. nam & damna-
 tio tibi commanet. Et ite-
 rum Augustus dixit ad Ma-
 ximum: Parens maxime,
 iusta fuit postulatio. Le-
 uauit se Augustus, & de-
 dit in arbitrio Sixti episco-
 pi iudicare iudicium suum.
 Et discesserunt cum Augu-
 sto omnes. Et erat sicut
 pristinum vnita ecclesia,
 ita vt cum gaudio & ioco
 discederet Valentinianus
 Augustus a Sixto episcopo,
 exultans Mariniano & Bas-
 so.

CAPVT VI.

Alia autem die fecit colli-
 gi omnes presbyteros vr-
 bis Romæ, & sedit in eodem lo-
 co, quia ibidem consiste-
 bat Augustus. Et fecit com-
 mune Concilium, & dam-
 nauit Bassum & Marina-
 nium, ita vt communione

ANNO
CHRISTI
433.

ne eos ambos vnitos subleuaret, & misit auctoritatis munimen per vniuersos episcopos. Audientes hoc Bassus & Marinianus, coepit Bassus grauiter ferre, Marinianus omnia deridere, ita vt omnia praedia sua, quae composuisset per annos vitae suae, omnia ecclesiae dereliqueret, vt ad communionem reuerteretur, & non subleuaretur. Nam & Marinianus ore proprio clamabat, dicens: Scriptum est in verba: *Dimittite, & dimittetur vobis: date & dabitur vobis.* Hoc cum audiret Sixtus, dixit: Scriptum est in euangelica verba doctrinae: *Qui peccauerit in hoc saeculo, remittetur ei. Qui autem peccauerit in Spiritum sanctum, non remittetur ei, nec hic, nec in futuro.* Et eos reuocauit ad communionem, ita vt de saeculo ambo sic transirent. Et damnauit eos sexto Kalendas Septembris, ita tamen, vt Sixtus episcopus sedens in sede sua, sic iudicabat, dicens: *Non est seruus supra dominum suum, neque discipulus supra magistrum.* Et quia dixerunt Bassus, & Marinianus, de me peccatore, quod scorti ad similem negotium, relegi euangelia in loco vbi scriptum est: *Sedente Iesu, & scribente digito in terra,*
Concil. Tom. 7.

Ioan. 8.

eos ambos vnitos subleuaret. Et misit auctoritatis munimen per vniuersos episcopos. Audientes hoc Bassus & Marinianus, coepit Bassus grauiter ferre, Marinianus deridere, ita Bassus vt omnes praedia sua, dum posuisset annos vitae suae, omnia ecclesiae dereliqueret, vt ad communionem reuerteretur, & non subleuaretur. Nam & Marinianus ore proprio clamabat, dicens: Scriptum est in verbis euangelicis: *Dimittite, & dimittetur vobis: date, & dabitur vobis.* Hoc cum audiret Sixtus, ait: Scriptum est in euangelica verba doctrinae: *Qui peccauerit in hoc saeculo, remittetur ei: qui autem in Spiritum sanctum, non remittetur ei, nec hic, nec in futuro.* Et nec eos reuocauit ad communionem, ita vt de saeculo ambo sic transirent. Et damnauit septimo Kalendas Septembris, ita tamen, vt Sixtus episcopus sedens in sede sua, sic se iudicabat, dicens, & proferens euangelica per eandem doctrinam dicebat: *Non est seruus supra dominum, neque discipulus supra magistrum.* Et quia dixerunt Bassus & Marinianus, de me peccatore, quod scorti assimilarem negotium, relegit
C ij

Luc 6.

Math. 12.

Ioan. 12.

Ionn. 8. & quia non inueniebant euangelia in loco vbi scriptum est: *Sedente Iesu, & scribente digito in terra*, & quia non inueniebant Iudæi quomodo eum damnarent, adulteram adduxerant ei. Et hoc respondit Iesus: *Si quis ex vobis est sine peccato, iniiciat in istam lapidem.* Et per hæc verba euangelica iudicabat sedem suam. Actum in basilica elementa. Hoc indiculum collegit archidiaconus presbyter, & ipse quasi in chartarium ecclesiæ collocavit.

Ibidem. & hoc respondit Iesus: *Si quis ex vobis sine peccato est, iniiciat super istam lapidem*, & per hæc verba euangelica iudicat sedem suam. Actum in basilica Heliana.

TERTIA EDITIO
PROCESSVS SIXTI PAPÆ III.
E DVABVS PRÆCEDENTIBVS CONFLATA,
& ad sensum aliquem reducta.

CAPVT I.

VALENTINIANO & Anatolio viris clarissimis consulibus, Crescentius quidam ex nobilibus timens Deum, quas comparauerat per annos vitæ suæ omnes facultates suas ecclesiæ reliquit, & ex integro ecclesiam fecit heredemque instituit, in qua dimisit prædium in partibus Siciliæ, quod nominatur Arganum, quod præstat solidos septingentos. Secus hoc prædium proxime non longe erat prædium Mariniani. Veniens autem in urbem Romam Octavius seruus Mariniani, intimauit Mariniano, & laudauit prædium ecclesiæ. Tunc Marinianus perrexit ad episcopum vrbis Romanæ Sixtum, & cœpit rogans postulare ab eo fundum ecclesiæ supradictum. Respondens Sixtus episcopus vrbis Romæ, dixit: Nihil ex meis redditibus, carissime fili, accreuit ecclesiæ, vnde pauperum senecta subleuari desiderat, nec ego veni ecclesiam subuertere. Hoc audito, Marinianus* tabuit in- * abiit tra semetipsum, & discessit ab eo.

CAP. II.

Epiphanius igitur ingenuus ex nobilibus parentibus

ANNO
CHRISTI
433

procreatus, & facultatibus diues, hic nutritus fuerat quasi in domo Bassi exconsulis. Litigium ergo inter seruum Bassi & Epiphanium hoc euentu nascitur. Hic venit ad Sixtum episcopum, & cœpit rogare eum, vt ingenuitas eius seruaretur per ecclesiam. Veniens autem Sixtus episcopus vrbis Romanæ ad Bassum, cœpit rogare eum de ingenuitatis munimento. Tum iratus Bassus, respondit ad Sixtum episcopum: Nemo iudicabit dominum ex consilio serui. Nam & misit, & vniuersa prædia eius occupauit.

CAP. III.

Exiens autem & Sixtus episcopus, venit ad Valentinianum Augustum, & cœpit rogare eum de ingenuitate Epiphanii, tantum vt chirographo Augusti munitus, per ecclesiam vindicaretur. Et cœpit studiose (sicut decet ecclesiam semper) subleuare grauatos. Iratus autem Marinianus de his quæ supradicta sunt, venit ad Bassum, dicens quasi de malitia Sixti episcopi, & quod per Petrum seruum episcopi Sixti audierat, eo quod consecratam Chryfogonitem stuprasset.

CAP. IV.

Consilio inito, cœperunt ambo accusare eum Augusto Valentiniano, ita vt accenderentur Augustus & mater eius furore. Et suspenderunt se abinuicem a communionem. Sixtus autem episcopus vrbis Romæ, sciens omnia quæ de eo apud Augustum delata fuerant, & quod ab eius communionem multus populus se segregaret, venit in basilicam beati Petri apostoli, & fecit quasi supra scriptum verbum, & per Leonem diaconum populo enarrabat, dicens: Si delicta mea contra me sunt semper, probatio quare non fit? Et cœpit omnis vrbana plebs clamare, vt dicta eius Augustus & clerus vrbis Romæ probarent examine.

CAP. V.

Hoc audito, Valentinianus Augustus dixit: Pia petitio. Et iussit fieri secundum dicta. Et congregauit vniuersum senatum vrbis Romæ. Et Sixtus episcopus congregauit presbyteros vrbis Romæ, & clerum, nec non & monasteria seruorum Dei. Et sederunt in vno confessu in basilica Heleniana, quæ dicitur fessorium. Et cœpit studio-

se clamans dicere ad Augustum : intrent qui separauerunt filium a matre ecclesia, * vt corroborent vniuersa ^{* al. &} velamina cordis mei. Augustus autem Valentinianus tacebat. Respondit Leo diaconus, & dixit: Iusta petitio non abscondatur. Erant enim ibi patricii exconfules isti, Paterius exconsul, Anatolius exconsul, ipse Bassus exconsul, & Marinianus patricius, Albinus patricius, Sigisbuldus patricius, Honoratus patricius, & praefectus vrbis Euthymius, expraefectus vrbis Valerius patricius, Claudius patricius, Fonteius expraefectus. Et aduocati isti, Quintus, Deuterius, Alexander, Heliocarus. Presbyteri autem vrbis Romae omnes 48. Diacones 5. Introiuit enim Epiphanius presbyter, & dixit cum lacrymis: Fiat probatio, vt ecclesia non maculetur. Respondit Maximus exconsul, & dixit: Non licet aduersus pontificem dare sententiam. Respondit Sixtus, & dixit: Quamquam in meo arbitrio sit, iudicet, an non iudicet, tamen meo iudicio non abscondatur veritas. Respondit Augustus Valentinianus, & dixit ad Bassum: confitere publice vniuersas intimationes tuas, quoniam si non probaueris, eris obnoxius ecclesiae & pontifici. Nam & damnatio tibi commanet. Et iterum Augustus dixit ad Maximum: Parens Maxime, iusta fuit postulatio tua. Leuauit se Augustus, & dedit in arbitrio Sixti episcopi, vt iudicaret iudicium suum. Et discesserunt cum Augusto omnes. Et erat sicut in pristinum munita ecclesia, ita vt cum gaudio & ioco discederet Valentinianus Augustus a Sixto episcopo, insultans Mariniano & Basso.

CAP. VI.

Alia autem die fecit colligi omnes presbyteros vrbis Romae, & sedit in eodem loco, vbi consistebat Augustus. Et fecit commune Concilium, & damnauit Bassum, & Marinianum, ita vt communionem ambos simul ^{* priuaret.} subleuaret. Et misit auctoritatis munimen per vniuersos episcopos. Audiendo hoc Bassus & Marinianus, coepit Bassus grauius ferre, Marinianus deridere, ita vt Bassus praedia sua, quae per omnes annos vitae suae, omnia ecclesiae derelinqueret, vt ad communionem reuerteretur, & non subleuaretur. Nam Marinianus ore proprio clamabat dicēs:

ANNO
CHRISTI
433.

Scriptum est in verbis euangelicis: *Dimittite, & dimittetur vobis. Date, & dabitur vobis.* Hoc cum audiret Sixtus episcopus, dixit: Scriptum est in euangelicæ doctrinæ verbis: *Qui peccauerit in hoc sæculo, remittetur ei. Qui autem peccauerit in Spiritum sanctum, non remittetur ei, nec hic, nec in futuro.* Et nec eos reuocauit ad communionem, ita vt de hoc sæculo ambo sic transfirent. Et damnauit eos * sexto Kalendas Septembris, ita tamen vt Sixtus episcopus sedens in fede sua sic iudicaret, dicens, & proferens euangelica verba per eandem doctrinam: *Non est seruus supra dominum, neque discipulus supra magistrum.* Et quia dixerunt Bassus & Marinianus de me peccatore, quod scorti assumerem negotium, relegi dicta euangelica in loco vbi scriptum est: *Sedente Iesu, & scribente digito in terra.* Et quia non inueniebant Iudæi quomodo eum damnarent, adulteram adduxerunt ei. Et tunc respondit Iesus: *Si quis ex vobis est sine peccato, mittat in istam lapidem.* Et per hæc verba euangelica iudicabat sedem suam. Actum in basilica Heliana.

NOTÆ.

* *Concilium.*] Hoc Concilium celebratum est Romæ mense Decembri anno Domini 433. qui est secundus a creatione Sixti pontificis. Nam in vita eius auctor libri pontificalis hæc ait: *Hic post annum vnum & menses octo criminatur a quodam Basso.* Vnde quod in actis Concilii Probus & Marinianus Valentiniano & Anatolio consulibus vi. Kalendas Septembris condemnati esse dicuntur, mendosum est. Nam prædictorum consulatus incidit cum anno Domini 440. cuius initio Sixtus pontifex diem vitæ extremum clausit. Causam habiti Concilii idem auctor pontificalis summatim recenset prædicto loco his verbis: *Hic post annum & menses octo criminatur a quodam Basso (de stupro virgini Deo consecratæ illato.) Facto Conuentu, cum magna examinatione, per iudicium synodicum purgatur a quinquaginta sex episcopis. Et condemnatur Bassus a Synodo, ita tamen vt ultimo die viaticum ei non negaretur propter humanitatem pietatis ecclesie. Hoc audiens Valentinianus Augustus, cum matre sua Placidia Augusta, furore sancto commoti, proscriptione Bassum condemnarunt, & omnia prædia facultatum eius ecclesie catholicæ sociarunt. Qui Bassus intra tres menses moritur: cuius corpus Sixtus episcopus cum linteaminibus & aromatibus, manibus suis tractans, recondidit & sepeliuit ad B. Petrum apostolum in cubiculo parentum eius. Eadem ipse Sixtus pontifex recenset epistola tertia his verbis: Scitote me criminari a quodam Basso & iniuste persequi. Quod audiens Valentinianus Augustus, nostra auctoritate Synodum congregari iussit. Et factò Concilio cum magna exa-*

Locus & tempus Concilii. Acta emendantur. Causa habiti Concilii.

minatione satisfaciens omnibus, licet euadere satis potuissim, suspicionem tamen fugiens coram omnibus me purgavi, &c. Et paulo infra: Condemnatus est autem memoratus Bassus a iam dicta Synodo; ita tamen ut in vltima die viaticum ei non denegetur, &c.

Acta Con-
cilio extant
corrupta.

Acta Concilii nimia antiquitate corrupta atque vndique deprauata extant. Consules in exemplari vltimo præpositi, ascititii sunt, ut supra dixi. In epistola tertia pro Anatolio consule Florentius cum Valentiniano ponitur. Epistola tertia Bassi sepulturam Kalendas Aprilis habitam fuisse refert. Acta Concilii eundem Bassum sexto Kalendas Septembris sepultum esse commemorant. Quis neget alteri duorum monumentorum errorem subrepsisse. Baronius anno 422. num. 31. & 36. Hac deprauatione & mira varietate factorum animaduersa, Conciliorum collector non immerito hanc præfatiunculam olim præmiserat.

Propter exemplarium intolerabilem nimiamque & differentiam & deprauationem, quorum alterum vetustum fuit ac mendosum, quamquam optimo caractere, atque in pergameno exaratum, alterum magis vetustum, sed æque deprauatum, seu ad oculum intuentibus liquet; adeo ut nonnunquam, quid intendant, non valeat intelligi: idcirco vtriusque exemplaris de syllaba in syllabam, nulla facta mutatione, litera est posita. Vnius quidem in columna anteriori, alterius in posteriori. Verum tertia editio pro illius capacitate, seu potius coniectura, qui vtramque literam admodum differentem concordare nisus est, & ad sensum aliquem reducere, quantum ei pro suis viribus licuit; litera, ubi illius intellectus haberi potuit, manente, ex utroque exemplari desumptis his quæ litera magis congruere illi visa sunt, aut certe quibusdam vel mutatis, ubi litera nimis deprauata extabat, aptata est. Nemo ergo caput subsannando moueat, qui vel exemplaribus correctioribus nactus, aut ex ingenii nobilitate, aut limpiditate concordantiã illam minus aptam considerans, potens est emendare, quinimo patienter ferat, & in meliorem formam ipse restituat. Proinde visum collectori non est omnino ista, propter præmissas ineptias, præmittere, quæ patres priores nobis suis posteris opera ac diligentia tanta reliquerunt: quin potius etiam nostra posteritati illa communicare decreuit.

Concilium
hoc a quo
indictum
fuerit.

^b *A Sixto pontifice indictum.*] Hoc manifeste ipsa acta Concilii attestantur cap. 5. his verbis: *Sixtus episcopus congregauit episcopos vrbis Romæ, & clerum, nec non & monasteria seruorum Dei*, &c. Et paulo infra, cum Epiphanius presbyter cum lacrymis dixisset: *Non licet aduersus pontificem dare sententiam*: respondit Sixtus & dixit: *Quamquam in meo arbitrio sit, iudicer, an non iudicer, tamen meo iudicio non abscondatur veritas.* Hoc est quod in epistola tertia loco supra allegato ait: *Quod audiens Valentinianus Augustus, nostra auctoritate Synodum congregari iussit.* Ita explicandum est quod ait auctor libri pontificalis: *Audiens hac Valentinianus Augustus, iussit Concilium & sanctam Synodum congregari.* Vide notas Concilii Sinuessani supra sub Marcellino.

Pontificem
nulla Syno-
dus indicare
potest, si
nolit.

ACTA

ACTA
DE SYNODALI ACCVSATIONE
ET EXPVRGATIONE POLYCHRONII
HIEROSOLYMITANI EPISCOPI,
ROMÆ HABITA SVB PONTIFICATV
Sixti III.

Hunc indiculum collegit Archidamus presbyter, & quasi in chartaceum ecclesiæ collocavit.

- VII. *De Polychronio episcopo Hierosolymitano, eo quod ecclesias & manus impositiones cum premio, & muneribus consecraret.*
VIII. *De accusatione Euphemii aduersus Polychronium pontificem suum.*
IX. *De expulsionem Polychronii extra ciuitatem.*
X. *De obsessa Ierusalem fame, & inopia paupertatis, & de Polychronio, eo quod prædia ecclesiæ in pauperes, vel populo erogasset.*
XI. *De occurso Synodi, & de relatione Polychronii episcopi.*
XII. *De directâ epistola ad urbem Ierusalem.*

DE
POLYCHRONII HIEROSOLYMITANI
ACCVSATIONE ET EXPVRGATIONE,
TEMPORE SIXTI PAPÆ III.

CAP. VI.

Erat quidem sacerdos nomine Polychronius, episcopus Hierosolymitanus. Hic per imprudentiam senectutis dicebat, quod Ierusalem prima sedes esset, & ore superbo, & quasi superiorem affirmabat se pontificem esse, & summum sacerdotem, & quasi in sua senectute semper in fidentia corroboratur, ita vt acciperet remunerationem & ordinaret presbyteros & diacones, & nisi accepisset

Concil. Tom. 7.

CAP. VI.

Erat quidem sacerdos nomine Polychronius, id per imprudentiam dicebat, quod Ierusalem prima sedes esset, & ore superbo, & quasi de superiore affirmabat se pontificem esse, & summum sacerdotem, & quasi in senectute sua semper in sua fidentia corroborabatur, ita vt acciperet remunerationem, & ordinaret presbyteros, & diacones. Et nisi accepisset satis dignum munus, non ordinabat episco-

D

fatis dignum munus, non ordinabat episcopum: & quia quodei, prout videbatur opulencia, quod Canon vrbis damnauit, diaconos Æthiopes, & Ægyptios in suo gremio ordinabat, & ecclesiam quamlibet sicubi in eius regione parochiarum ad dedicandas rogaretur, non dabat auctoritatis suæ faculam, nisi decem librarum auri accepisset remunerationem. Nam clerus omnino vrbis Hierosolymitanæ non ascendebat gradum suum currens, nisi dedisset remunerationem.

Hoc audito Sixtus episcopus vrbis Romæ conuocauit vniuersam Synodum episcoporum vel presbyterorum Romanorum, clerofque in basilicam Constantinianam, & ibi sedens cum episcopis, clerumque adstantem omnem de vrbe Roma intimabat eis Polychronium Hierosolymitanum. Quod Canon catholicus calcavit, vel Apostolus testatur: *Gratis accepistis, gratis date.* & vniuersum velamen cordis eius, & qui alios ciues, quod non licet, ad ordinem sociabat ecclesiæ Hierosolymitanæ. Et quod vniuersas ecclesias cum præmio, & muneribus consecrabat.

Matth. 10.

pum, & quia quodei prout videbatur opulencia, quod Canon vrbis damnauit diacones Æthiopes, & Ægyptios in suo gremio ordinabat, & ad ecclesiam quamlibet sicut in eius regione parochiarum ad dedicandas ecclesias rogaretur, non dabat auctoritatis suæ faculam, nisi decem librarum auri accepisset remunerationem. Nam clericus omnino vrbis Hierosolymitanæ, non ascendebat gradum suum currens, nisi dedisset remunerationem.

Hoc audito, Sixtus episcopus vrbis Romæ conuocauit vniuersam Synodum episcoporum, & presbyterorum Romanorum, clerofque in basilicam Constantinianam, & ibi sedens cum episcopis cleroque adstante omni de vrbe Roma, intimabat eis Polychronium Hierosolymitanum, quod Canon calcavit, vel Apostolus testatur: *Gratis accepistis, gratis date.* Et intimauit eis vniuersum velamen cordis eius, quia alios conciuies quod non licet, ad ordinem sociabat ecclesiæ Hierosolymitanæ. Et quia vniuersas ecclesias cum præmio, & muneribus consecrabat.

CAP. VII.

Sedentibus itaque octoginta & vno episcopis, & quadraginta octo presbyteris, & sex diaconibus, iussit introire Euphemium episcopum, qui hoc supradictum de Polychronio pontifice suo voce clara accusare testabatur. Ordinavit autem vniuersa Synodus, & elegit de suo ordine tres presbyteros, Castum, Felicem, & Habundium, & duos diacones ciues Romanos, Lollianum, & Leonem, & tres presbyteros vrbis Romæ, Archidamum, Petrum, & Demetrium, & misit in Ierusalem, & secundum Euphemii dicta, quidquid integrum inuenissent, ore eius docente, vel testibus 40. qui vera testificentur secundum dicta Euphemii episcopi aduersus Polychronium episcopum. Hi episcopi, Castus, Felix, & Abundantius, & diacones, Lollianus, & Leo, & presbyteri, Archidamus, Petrus, & Demetrius, Polychronium secundum dictum Sixti episcopi vrbis Romæ, vel octoginta & vnius episcoporum Synodum, & quadraginta octo presbyterorum ciuium Romanorum. nam etiam & secundum chirographum

Concil. Tom. 7.

CAP. VII.

Sedentibus itaque octoginta & vno episcopis, & quadraginta octo presbyteris, & sex diaconis, iussit introire Euphemium episcopum, qui hoc supradictum de Polychronio pontifice suo voce clara accusare testabatur. Ordinavit autem vniuersa Synodus, & elegit de suo ordine tres episcopos, Castum, Felicem, & Habundum, & duos diacones ciues Romanos, Lollianum, & Leonem, & tres presbyteros vrbis Romæ, Archidamum, Petrum, & Demetrium. Et misit in Ierusalem secundum dicta Euphemii, quidquid integrum introissent ore eius docente testibus vel quadraginta, qui vera testificentur secundum dictum Euphemii episcopi aduersus Polychronium episcopum: hi episcopi, Castus, Felix, & Abundantius, & diacones, Lollianus, & Leo, & presbyteri, Archidamus, Petrus, & Demetrius, Polychronium episcopum secundum Sixti episcopi vrbis Romæ, & octoginta & vnius episcoporum Synodum, & quadraginta octo presbyteros ciues Romanos. Nam etiam & chirographum Augusti Valentini-

D ij

Augusti Valentiniani & Theodosii episcopi Constantinopolitani, quidquid edocuisset Euphemius episcopus de episcopo & pontifice suo Polychronio, ambos simul Polychronium & Euphemium extra ciuitatem damnarent. Venientes autem in urbem Ierusalem, introierunt feria sexta hi octo cum Euphemio episcopo iam sabbato, & suspenderunt eos abinuicem a communione. Feria autem prima celebratae sunt Missae a Casto episcopo, qui directus fuerat a Sixto episcopo, & coepiscopis suis, vel e Synodo. Feria autem secunda conuenerunt vniuersi episcopi de illis regionibus, & venerunt in eandem ciuitatem, quasi Synodus, septuaginta & sex episcopi isti,

ni, & Theodosii episcopi Constantinopolitani, & quidquid eos docuisset Euphemius de episcopo & pontifice suo Polychronio, ambos simul, Polychronium & Euphemium, extra ciuitatem damnarent. Venientes autem in urbem Ierusalem, introierunt feria sexta, & hi octo cum Euphemio episcopo iam sabbato suspenderunt eos abinuicem a communione. Feria autem prima celebratae sunt Missae a Casto episcopo, qui directus a Sixto episcopo, & coepiscopo suo, vel a Synodo. Feria autem secunda conuenerunt vniuersi episcopi de illis regionibus, & venerunt in eandem ciuitatem, quasi Synodus, numero septuaginta & sex episcopi isti,

Epiphanius, Quiriacus, Bonofus, Ioannes, Victor, Montanus, Speciosus, Paulus, Roborus, Castinus, Berbentius, Iacobus, Iustus, Festus, Palumbulus, Euphemius, Cicero, Familiaris, Felix, Augustinus, Hippolytus, Theodulus, Symmachus, Leo, Pelagius, Paulus, Restitutus, Reuocatus, Polychronius, Sabinus, Pardus, Spesindeo, Triton, Auentius, Tranquillinus, Parfeus, Sebastianus, Urbicus, Petrus, Zofimus, Habetdeum, Zoilus, Valentinus, Quirinus, Anastasius, Caritofus, Geminus, Deuterius, Theodalus, Paulus, Castus, Gorgonius, Fortunatus, Proditus, Scelbianus, Fabius, Clemens, Secundus, Iunius, Honoratus, Olybrius, Ioannes, Petronius, Holocaustus, Andreas.

Et federunt cum supradictis, qui directi fuerant ab vrbe Roma, & docuit

Et federunt cum supradictis, qui directi fuerant ab vrbe Roma. Et docuit

ANNO
CHRISTI
433.

omnia Euphemius in conspectu Synodi. Respondit Castus episcopus ex directione Sixti episcopi, & dixit: Vincat nos iustitia: Introducantur testes numero competenti quadraginta, vt, secundum Canonem catholicum vrbis Romæ, damnetur extra ciuitatem.

CAP. VIII.

Prima autem die Synodi tanta probatio fuit Euphemii. Qui dum probasset omnia, quæ testificabatur prima pollicitatione damnatus est, & accepit anathema dum docuisset omnia, & subscripserunt omnes episcopi in eius damnationem. Leo diaconus vrbis Romæ dixit: Ex te enim damnaberis, quoniam pontificem, qui te consecrauit coepiscopum, condemnabas & accusabas. Cecidit autem in terra ante omne Concilium episcoporum, & ibi confitebatur se peccasse. Respondit Abundius episcopus missus ab vrbe Roma, & dixit: Non licet quemquam accusare pontificem suum, quoniam iudex non iudicabitur. Alia autem die conuenerunt in basilica sancta resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, & ibi federunt iudican-

omnia Euphemius in conspectu Synodi. Respondit Castus episcopus ex directione Sixti episcopi, & dixit: Vincat nos iustitia. Introducantur testes numero competenti quadraginta, vt secundum Canonem catholicum vrbis Romæ, damnetur extra ciuitatem.

CAP. VIII.

Prima autem die Synodi tantum probatio fuit Euphemii. Qui dum probasset omnia testificabatur, prima pollicitatione dānatus est, & accepit anathema, dum docuisset omnia. Et scripserunt omnes episcopi in eius damnationem. Leo diaconus vrbis Romæ dixit: Ex te enim damnaberis, quoniam pontificem, qui te creauit coepiscopum, condemnabas, & accusabas. Cecidit autem in terra ante omne Concilium episcoporum, & ibi confitebatur se peccasse. Respondit Abundantius episcopus, missus ab vrbe Roma, & dixit: Non licet quemquam accusare pontificem suum, quoniam iudex non iudicabitur. Alia autem die conuenerunt in basilicam sanctæ resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, & ibi sederunt iudicantes eum. Ibi

D iij

tes eum. Ibi autem cum anathemate damnauerunt Euphemiū vsque ad vltimum diem temporis sui. Et subscripserunt omnes in eius damnationem episcopi numero septuagintafex, & duo diaconi cardinales Romani, & tres presbyteri, & tres episcopi, qui directi fuerāt, concluderunt, subscribentes in eius damnationem, & dum damnassent eum, extra ciuitatem iudicabant.

CAP. IX.

Et Polychronium episcopum Hierosolymitanum, quia ordinasset diaconum Æthiopem nomine Victorem, & quia propter decem libras auri ecclesias consecrabat, damnauerunt eum extra ciuitatem, & dederunt ei vel constituerunt prædia tria ecclesiæ, ita tamen, vt locus eius intactus seruaretur in gremio vrbs Ierusalem. Et dum cessissent ei vsufructuario prædia, subscripserunt episcopi septuagintafex & diacones duo, & dimiserunt ibidem episcopum quasi vicarium in loco eius nomine Theodolum de Bethlehem vrbe. Et suspenderūt sedem eius, ita vt extra ciuitatem habitaret in prædia supradicta, & venerunt ad vrbe Romam festinantes supradicti

autem cum anathemate damnauerunt Euphemium vsque in vltimum temporis sui. Et subscripserunt omnes in eius damnationem. Episcopi vero septuagintafex, & duo diacones cardinales Romani, & tres presbyteri, & tres episcopi, qui directi fuerant, concluderunt, subscribentes in eius damnationem. Et dum damnassent eum, extra ciuitatem iudicabant.

CAP. IX.

Et Polychronium episcopum Hierosolymitanum, quare ordinasset diaconum Æthiopem, nomine Victorem, & quia ad decem libras auri ecclesias consecrabat, damnauerunt eum extra ciuitatem, & dederunt ei vel constituerunt prædia tria ecclesiæ, ita tamen, vt locus eius intactus seruaretur in gremio vrbs Ierusalem. Et dum cessissent ei vsufructuaria prædia, subscripserunt omnes episcopi septuagintafex, & episcopi tres, & presbyteri tres, & diacones duo, & dimiserunt ibidem episcopum quasi vicarium in loco eius nomine Theodolum de Bethlehem vrbe. Et suspenderunt sedem eius, ita vt extra ciuitatem habitaret in prædiis supradictis. Et venerunt ad

ANNO
CHRISTI
433.

ocho. Et iussit Sixtus episcopus conuenire episcopos supradictos simul cum Augusto Valentiniano, & alligauerunt vulnera eius. Gaudebat autem Augustus in damnatione Euphemii episcopi, qui extitit accusator Polychronii pontificis sui, & subscripserunt in damnationem horum duorum, omnis Synodus, & Augustus Valentinianus, & Sixtus episcopus vrbs Romæ manu propria conclusit.

CAP. X.

Post menses enim nouem, obfessa est ciuitas Ierusalem fame, non tantum fame, quantum inopia paupertatis. Polychronius autem, qui ex episcopo, vendidit publice prædia ecclesiæ supradicta pauperibus & clericis, populoque Hierosolymitano erogauit vel sparfit. Veniens autem Priscus diaconus vrbs Ierusalem, accusabat iterum Polychronium, dicens: Quod ei temporale concessum fuerat, vendidit populo cleroque sparfit. Hoc Sixtus episcopus audiens, gaudio corroboratur, & intimauit Augusto Valentiniano rem quam gestam audierat. Respondit diaconus, &

vrbs Romam festinantes supradicti ocho. Et iussit Sixtus episcopus conuenire episcopos supradictos simul cum Augusto Valentiniano, & alligauerunt vulnera eius. Gaudebat autem Augustus in damnationem Euphemii episcopi qui extitit accusator Polychronii pontificis sui. Et subscripserunt in damnationem horum duorum omnis Synodus & Augustus Valentinianus, & Sixtus episcopus vrbs Romæ propria manu conclusit.

CAP. X.

Post menses enim nouem obfessa est ciuitas Ierusalem fame, non tantum fame, quã inopia paupertatis. Polychronius autem, qui ex episcopo, vendidit publice præmia ecclesiæ supradictæ pauperibus, & clericis, populoque Hierosolymitano erogauit vel sparfit. Veniens autem Priscus diaconus vrbs Ierusalem, accusabat iterum Polychronium, dicens: quod ei temporale concessum fuerat, vendidit populo, cleroque sparfit. Hoc Sixtus episcopus audiens corroboratur, & intimauit Augusto Valentiniano rem quam gestam audisset. Respondit Leo diacon, & dixit ad Sixtum episcopum:

dixit ad Sixtum episcopum: Iube occurrere Synodum per auctoritatis tuæ munimen, vt subueniatur domui, quæ supra aquam habuit fundamentum, & accipiat continua, & fundamēta lapidea, vt tuo munimine pontificii non ruat domus ædificata.

CAP. XI.

Misit autem præcepta per vniuersas ciuitates, & occurrerunt omnes episcopi, & fecit Synodum, & sedit cum Augusto in eadem basilica Constantiniana, & sedit cum episcopis Augustoque, simul & cogitationibus æstuabatur Sixtus episcopus, qualiter Polychronium reuelaret. Respondit Valentinianus Augustus, & dixit: Nolite æstuarè pater, quia meruit Polychronius sicut & vidua, quæ misit æris minuta duo in garophylacium, vbi omnes abundanter miserunt. Illa enim nihil habebat, nisi tantum illa duo minuta. Et respondit Dominus noster: *Et quid dixit?* Dixit autem Sixtus episcopus: *Quia omnibus plus misit.* Hic autem omnem victum suum quem habuit, misit. Respondit Leo diaconus: Ergo præsul qui imitatus est viduam, non viduetur. Tunc lauauerunt se omnes episcopi, vel qui in eodem

loco

Iube occurrere Synodum per auctoritatis tuæ munimen, subueniatur domui, quæ super aquam habuit fundamentum. Et accipiat continuas, & fundamenta lapidea; vt tuo munimine pontificii, non ruinet domus ædificata.

CAPVT XI.

Misit autem præcepta per vniuersas ciuitates, & occurrerunt omnes episcopi. Et sedit cum Augusto in eadem basilica Constantiniana. Et sedit cum episcopis Augustoque simul. Et cogitationibus æstuabatur Sixtus episcopus, qualiter Polychronium reuelaret. Respondit Valentinianus Augustus, & dixit: Non æstuarè pater, quia meruit Polychronius sicut vidua, quæ misit æraminuta duo in garophylacium, vbi omnes abundanter miserunt, illa autem nihil habens, nisi tantum illa duo minuta. Et respondit Dominus noster: *Et quid?* Dixit autem Sixtus episcopus: *Quia omnibus plus misit.* Hæc autem omnem victum suum, quem habuit, misit. Respondit Leo diaconus: Ergo præsul, qui imitauit viduam, non viduetur. Tunc leuauerunt se omnes episcopi, & qui in eodem loco erant, gaudio

litanias

Luc. 21.
Marc. 12.

ANNO
 CHRISTI
 453.

loco erant, gaudio litanias faciebant. Plus enim gaudio litanias faciebant. Plus enim gaudio plorabant omnes. plorabant omnes.

CAPVT XII.

Et direxit epistolam hanc ad urbem Ierusalem. Beatissimo Polychronio episcopo & coepiscopus Sixtus episcopus vrbis Romæ & vniuersa Synodus clerusque omnis & Augustus. Relevationis tuæ officia & munimen ruinæ non obliuiscar pati, quam redii ad vxorem, supra quam tentabas adulterare. Non enim videtur vxor casta, nec vir prudens non maculetur pecuniæ, non scorti consilio, quam templum, quod deiecerat Euphemius, per te Polychroni ædificetur: redi ad vxorem sine macula, & custodi dicta apostolica. Ora pro vrbe Roma. Actum est autem Valentiniano septimo & Abieno. Dum introissent hi octo in Ierusalem, decimo Kalendas Aprilis, & reuocauerunt Polychronium episcopum in urbem Ierusalem cum magno honore, & sedit in eadem annis septem & menses sex, & requieuit in pace.

CAP. XII.

Et direxit epistolam hanc ad urbem Ierusalem. Beatissimo Polychronio episcopo & coepiscopus Sixtus episcopus vrbis Romanæ & vniuersa Synodus, clerusque omnis & Augustus. Relevationis tuæ officia & munimen ruinæ non obliuiscar pati. Quoniam redi ad vxorem, super qua tentabas adulterari. Non enim videtur vxor casta, nec vir prudens, non maculetur pecuniæ, non scorti consilium, quoniam templum quod deiecerat Euphemius, pro te Polychroni ædificetur. Redi ad vxorem siue sine macula, & custodi dicta apostolica, & ora pro vrbe Romana. Actum autem Valentiniano septimo & Abieno consulibus, dum introissent hi octo in Ierusalem, decimo Kalendas Aprilis. Et reuocauerunt Polychronium episcopum in urbem Ierusalem cum magno honore. Et sedit eadem annis septem, & menses sex. Et requieuit in pace.

Hi confules referuntur ab omnibus in annum D. 450. qui fuit decimus a Sixti morte.

EDITIO EX DVABVS PRÆCEDENTIBVS
CONFLATA.ANNO
CHRISTI
433.

CAPVT I.

ERAT quidam sacerdos nomine Polychronius, episcopus Hierosolymitanus. Is per imprudenciam senectutis dicebat, quod Ierusalem prima sedes esset. Et ore superbo quasi superiorem affirmabat se pontificem esse, & summum sacerdotem, & in sua senectute semper in hac sua confidentia corroborabatur, ita vt acciperet remunerationem, & alias cum ordinaret presbyteros & diacones. Et nisi accepisset satis dignum munus, non ordinabat episcopum: & quia ei prodesse videbatur opulentia, Æthiopes, & Ægyptios in suæ gremio vrbs (quod Canon damnauit) diacones ordinabat: & sicubi ad dedicandam quamlibet parochiarû in sua regione ecclesiam rogaretur, non dabat auctoritatis suæ facultatem, nisi decem librarum auri accepisset remunerationem. Nam clericus omnino nullus vrbs Hierosolymitanæ ascendeat gradum superiorem, nisi dedisset remunerationem.

Hoc audito, Sixtus episcopus vrbs Romæ conuocauit vniuersam Synodum episcoporum & presbyterorum Romanorum, clericosque in basilicam Constantinianam, & ibi sedens cum episcopis, cleroque de omni vrbe Romana adstante, intimabat eis Polychronium Hierosolymitanum, quod Canones calcauit, vt Christus testatur: *Gratis accepistis, gratis date.* Et intimauit etiam eis vniuersum velamen cordis eius, quod alios scilicet ciues (quod non licet) sociabat ecclesiæ Hierosolymitanæ. Et quod vniuersas ecclesias cum præmio & muneribus consecrabat.

CAP. VII.

Sedentibus itaque octoginta & vno episcopis, & quadraginta octo presbyteris, & sex diaconibus, iussit introire Euphemium episcopum, qui hæc supradicta de Polychronio pontifice suo voce clara accusare testabatur. Ordinavit autem vniuersa Synodus, & elegit de suo ordine tres episcopos, Castum, Felicem, & Abundium, & tres

ANNO
CHRISTI
433.

presbyteros vrbis Romæ, Archidamum, Petrum, & Demetrium, & duos diacones ciues Romanos, Lollianum, & Leonem, & misit eos Hierosolymam, vt secundum dicta Euphemii, quidquid minus integrum inuenissent, ore eius docente, testibus 40. qui vera testificarentur secundū dicta Euphemii episcopi aduersus Polychronium episcopum, emendarent iidem episcopi, Castus, Felix, Abundius, & presbyteri, Archidamus, Petrus, & Demetrius, & diacones, Lollianus, & Leo, secundum præceptum Sixti episcopi vrbis Romæ, vel octoginta & vnus episcoporum Synodum, & quadraginta octo presbyterorum Romanorum ciuium: quinetiam in secundum chirographum Valentiniani & Theodosii Augustorum, si quid edocuiisset Euphemius episcopus de episcopo & pōtifice suo Polychronio, ambos simul, Polychronium & Euphemium, extra ciuitatem damnarent. Venientes autem in vrbem Ierusalem, introierunt feria sexta hi octo cum Euphemio episcopo, & iam sabbato suspenderunt eos abinuicem a communione. Feria autem prima celebrata sunt Missæ a Casto episcopo, qui directus fuerat a Sixto episcopo, & coepiscopis suis, & a Synodo. Feria autem secunda conuenerunt vniuersi episcopi de illis regionibus, & venerunt in eandem ciuitatem, * quasi fuisset Synodus, numero septuaginta sex episcopi isti, Epiphanius, Quiriacus, &c.

* quasi ad
Synodū,

Et federunt cum supradictis, qui directi fuerant ab vrbe Roma, & docuit omnia Euphemius in conspectu Synodi. Respondit Castus episcopus ex directione Sixti episcopi, & dixit: Vincat nos iustitia: Introducantur testes numero competenti quadraginta, vt, secundum Canonem catholicum vrbis Romæ, damnetur extra ciuitatem.

CAP. VIII.

Prima autem die Synodi tanta probatio fuit Euphemii. Qui dum non probasset omnia, quæ testificabatur prima pollicitatione damnatus est, & accepit anathema dum non docuisset omnia. Et subscripserunt omnes episcopi in eius damnationem. Leo diaconus vrbis Romæ, dixit: Ex te enim damnaberis, quoniam pontificem, qui te consecrauit coepiscopum, condemnabas & accusabas.

Concil. Tom. 7.

E ij

Cecidit autem in terram ante omne Concilium episcoporum, & ibi confitebatur se peccasse. Respondit Abundius episcopus missus ab vrbe Roma, & dixit: Non licet quemquam accusare pontificem suum, quoniam iudex non iudicabitur. Alia autem die conuenerunt in basilicam sanctam resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, & ibi federunt iudicantes eum. Ibi autem cum anathemate damnauerunt Euphemium vsque ad vltimum temporis sui. Et subscripserunt omnes in eius damnationem episcopi numero septuagintasex, & duo diaconi cardinales Romani, & tres presbyteri, & tres episcopi, qui directi fuerant, concluderunt, subscribentes in eius damnationem, & dum damnassent eum, exire ciuitatem iudicabant.

CAP. IX.

Et Polychronium episcopum Hierosolymitanum, quia ordinasset diaconum Æthiopem nomine Victorem, & quia ob decem libras auri ecclesias consecrabat, damnauerunt exire ciuitatem, & dederunt ei vel constituerunt prædia tria ecclesiæ, ita tamen, vt locus eius intactus seruaretur in gremio vrbis Ierusalem. Et dum cessissent ei vsufructuario prædia, subscripserunt omnes episcopi septuagintasex, & episcopi tres, & presbyteri tres, & diacones duo, & dimiserunt ibidem episcopum quasi vicarium in loco eius nomine Theodolum de Bethlehem vrbe. Et suspenderunt sedem eius, ita vt extra ciuitatem habitaret in prædiis supradictis. Et venerunt ad urbem Romam festinantes supradicti octo. Et iussit Sixtus episcopus conuenire episcopos supradictos simul cum Augusto Valentiniano, & alligauerunt vulnera eius. Gauderat autem Augustus in damnatione Euphemii episcopi, qui extitit accusator pontificis sui Polychronii. Et subscripserunt in damnationem horum duorum, omnis Synodus, & Augustus Valentinianus, & Sixtus episcopus vrbis Romæ manu propria conclusit.

CAP. X.

Post menses etenim nouem, obsessa est ciuitas Ierusalē, ac laborabat fame, nec tantum fame, quantum inopia paupertatis. Polychronius autem, qui ex episcopus, vendidit publice prædia ecclesiæ supradicta pauperibus &

ANNO
CHRISTI
455

clericis, populoque Hierosolymitano erogauit vel sparsit. Veniens autem Priscus diaconus vrbis Ierusalem, accusabat iterum Polychronium, dicens: Quod in temporale concessum fuerat, vendidit populo, cleroque sparsit. Hoc Sixtus episcopus audiens, gaudio corroborabatur, & intimauit Augusto Valentiniano rem, quam gestam audierat. Respondit Leo diaconus, & dixit ad Sixtum episcopum: Iube occurrere Synodum per auctoritatis tuæ munimen, vt subueniatur domui, quæ supra aquam habuit fundamentum, & accipiat contignationes & fundamenta lapidea, vt tui munimine pontificii non ruat domus ædificata.

CAP. XI.

Misit autem præcepta per vniuersas ciuitates, & occurrerunt omnes episcopi. Et fecit Synodum, & sedit cum Augusto in eadem basilica Constantiniana. Et sedens cum episcopis, simulque & Augusto, cogitationibusque æstuat Sixtus episcopus, qualiter Polychronium releuaret. Respondit Valentinianus Augustus, & dixit: Noli æstuarè, pater, quia meruit Polychronius *sicut & vidua, quæ misit æris minuta duo in gazophylacium*, vbi omnes abundanter miserunt. Illa enim nihil habebat, nisi tantum illa duo minuta. Et respondit Dominus noster: *Et quid?* Dixit autem Sixtus episcopus: *Quia omnibus plus misit.* Hæc autem omnem victum suum quem habuit, misit. Respondit Leo diaconus: Ergo præsul qui imitatus est viduam, non viduetur. Tunc leuauerunt se omnes episcopi, & qui in eodem loco erant, præ gaudio litanias faciebant: plus enim ex gaudio plorabant omnes.

CAPVT XII.

Et direxit epistolam hanc ad vrbem Ierusalem. Beatissimo Polychronio episcopo & coepiscopis Sixtus episcopus vrbis Romæ & vniuersa Synodus clerusque omnis & Augustus. Reuelationis tuæ officia & munimen ruinæ non patiar obliuisci. Iam redi ad vxorem, quam tentabas adulterare. Non viduetur enim vxor casta, nec vir prudens maculetur pecunia, aut scorti contagio: quin templum, quod deiecerat Euphemijs, per te, Polychroni, ædificetur: Redi ad vxorem sine macula, & custodi dicta apostolica. Ora pro vrbe Roma. Actum est au-

Hi consules referuntur ab omnibus in annum D. 450. qui fuit decimus a Sixti morte. tem Valentiniano septimo & Auieno consulibus. Dum introissent hi octo in Ierusalem, decimo Kalendas Aprilis, reuocauerunt Polychronium episcopum in urbem Ierusalem cum magno honore, & sedit in eadem annos septem & menses sex, & requieuit in pace. ANNO CHRISTI 433.

NOTA.

An hæc acta legitima sint. Argumenta pro parte affirmante.

Rationes pro parte negante.

Sententia auctoris.

Acta.] Hæc acta synodalis expurgationis Polychronii Hierosolymitani episcopi Romæ coram Sixto pontifice habita, legitima & alicuius auctoritatis esse videntur, tum quod Nicolaus Romanus pontifex in epistola ad Michaelē imperatorem ea velut legitima citarit, tum quod scriptores nostri temporis eandem post Petrum Damiani in epistola ad Henricum Rauennatem allegantes, de horum fide & auctoritate nihil hactenus dubitauerint. Contra vero eadem spuria & illegitima esse, quiuis prudens asseruerit, si ad notam consularem, nomen accusati, aliaue res apud acta descriptas, diligenter attendat. Si quod habent acta, hæc accusatio, & expurgatio contigit Valentiniano septimum & Auieno consulibus, certe non ad tempora Sixti, sed ad annum vndecimum Leonis papæ referenda forent. Temporibus Sixti vel Leonis pontificum, ab anno Domini 429. vsque ad annum Christi 457. non modo non aliquis Polychronius Hierosolymitanæ sedis episcopum egit, (nam post Praylium Iuuenalis prædictis temporibus Hierosolymitanæ sedis episcopatum tenuit, & duobus œcumenicis Conciliis Ephesino & Calchedonensi interfuit) sed neque apud Nicephorum episcopum Constantinopolitanum, qui texuit catalogum episcoporum Hierosolymitanorum, neque apud Nicephorum Callistum, vel Euarium, qui horum res in orientali ecclesia gestas prosecuti sunt, vsquam vel leuis saltem Polychronii nominis mentio habetur. Tertio quæ hic leguntur de ciuitate Hierosolymorum hoc tempore obfusa, nullo modo subsistere possunt. Hæc sunt quæ actis antiquissimis pondus & auctoritatem imminuunt. Qua ratione hæc difficultates expediri queant, non video. Si quis eadem ad veritatis lumen aliquo modo reuocare possit, pergratum fecerit, si consilium & auxilium mihi communicauerit. Vide Baronium anno 433. numero 38. & 39.